

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

P/18/001

LKR.410.001.17.2018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

ul. Łobzowska 67, 30-038 Kraków

T +48 12 342 34 00, F +48 12 342 34 44

lkr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r. w części 28 Nauka i części 38 – Szkolnictwo wyższe ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Barbara Madejska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/16/2018 z 10 stycznia 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
Jednostka kontrolowana	Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (UP, Uniwersytet lub Uczelnia).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prof. dr hab. Kazimierz Karolczak, rektor. (dowód: akta kontroli str. 2)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie² działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uniwersytet otrzymał w 2017 r. dotacje z budżetu państwa w kwocie 136 263,6 tys. zł, z przeznaczeniem m.in. na działalność dydaktyczną 110 101,9 tys. zł oraz bezzwrotną pomoc materialną dla studentów i doktorantów 18 704,0 tys. zł, które zostały wykorzystane w 100%.

Z dotacji Uczelnia finansowała m.in. bieżącą działalność dydaktyczną, stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia, prowadzenie badań statutowych przez pracowników Uczelni oraz przez młodych naukowców; pomoc materialną w postaci stypendiów i zapomóg studentom i doktorantom.

Dane stanowiące podstawę wyliczenia dotacji na 2017 r. Uczelnia przekazała do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego zgodnie z wymaganym terminami.

Uczelnia zatrudniała nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe. Proporcje liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów na danym kierunku spełniały wymogi rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów³

Uczelnia prowadziła ewidencję czasu pracy nauczycieli akademickich. Roczny wymiar pensum dydaktycznego dla poszczególnych stanowisk nauczycieli był zgodny z postanowieniami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym⁴. Prawdłowo realizowano warunki wynagradzania za pracę i przyznawania dodatkowych świadczeń, tj. zapewniono odpowiednie stawki miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, wynagrodzenia za godziny

¹ Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. oraz działania wcześniejsze i późniejsze dotyczące ustawy budżetowej na rok 2017. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2014-2016, okres kontroli obejmuje również te lata.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Dz. U. z 2016 r., poz. 1596.

⁴ Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183 ze zm.).

ponadwymiarowe, dodatkowego wynagrodzenia za udział w pracach naukowo-dydaktycznych.

W ramach dotacji Uczelnia udzieliła pomocy materialnej w postaci zapomóg 85 osobom, w tym 79 studentom oraz 6 doktorantom, z powodu nagłych i poważnych przyczyn (śmierć, choroba, pożar), a także 3000 stypendiów, w tym 2 897 studentom i 103 doktorantom. Pomoc materialna udzielana była zgodnie z obowiązującymi Regulaminami ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów UP oraz Decyzjami Rektora w tym zakresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dane ogólne

Opis stanu
faktycznego

W 2017 r. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego (*Minister Nauki*) przyznał Uniwersytetowi 25 dotacji z budżetu państwa w łącznej kwocie 136 263,6 tys. zł, z tego:

1) 13 dotacji podmiotowych do wykorzystania w 2017 r. – na kwotę 135 054,9 tys. zł, w tym m.in. na:

- działalność dydaktyczną 110 101,9 tys. zł; wykorzystana w 100%;
- stwarzanie studentom i doktorantom, będących osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia – 489,6 tys. zł; wykorzystana 385,5 tys. zł (78,7%);
- bezzwrotną pomoc materialną dla studentów i doktorantów 18 704,0 tys. zł; wykorzystana w 100%;
- utrzymanie potencjału badawczego dla wydziałów: Matematyczno-Fizyczno-Technicznego; Pedagogicznego; Filologicznego; Humanistycznego oraz Sztuki – 3 752,5 tys. zł; wykorzystana w wysokości 3 418,4 tys. zł (91,1%);
- utrzymanie specjalnego urządzenia badawczego na wydziałach⁵ – łącznie 402,5 tys. zł, z tego: Wydział Pedagogiczny – 59,5 tys. zł; wykorzystano 9,3 tys. zł (15,7%); Matematyczno-Fizyczno-Technicznym – 180,0 tys. zł (wykorzystana w 100%) oraz Humanistycznym 162,1 tys. zł; wykorzystano 3,3 tys. zł (2,1%);
- dofinansowanie zadań projakościowych: z tego dofinansowanie uczelni publicznych, w których w danym roku akademickim rozpoczęli studia I stopnia lub jednolite studia magisterskie studenci, którzy w roku rozpoczęcia studiów uzyskali najlepsze wyniki egzaminów maturalnych – 234,4 tys. zł (wykorzystana w 100%) oraz dofinansowanie zwiększenia wysokości stypendiów doktoranckich (...) dla nie więcej niż 30% najlepszych doktorantów – 1 370,0 tys. zł; wykorzystano 1 027,8 tys. zł (75%);

2) 12 dotacji celowych na kwotę 1 208,7 tys. zł, w tym:

- 5 dotacji na prowadzenie badań naukowych lub prac rozwojowych oraz zadań z nim związanych, służących rozwojowi młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich na Wydziałach: Pedagogicznym, Sztuki, Filologicznym, Humanistycznym oraz Matematyczno-Fizyczno-Technicznym – 483,0 tys. zł; wykorzystana w wysokości 407,4 tys. zł (84,3%);
- 6 dotacji na działalność upowszechniającą naukę – 245,7 tys. zł; wykorzystane w 100%;
- jedna dotacja na zakup nieruchomości gruntowej – 480,0 tys. zł; wykorzystana w wysokości 470,8 tys. zł (98,1%).

Wśród efektów Uczelnia wskazała na m.in. bieżącą działalność dydaktyczną; stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia (tłumaczenia, asystenci ON, prowadzenie biura ON); prowadzenie badań statutowych przez pracowników Uczelni oraz przez młodych naukowców; wypłata stypendiów i zapomóg oraz

⁵ Wskazane wartości dotyczą dotacji przyznanych na.

utrzymanie w ciągłości pracy urządzeń badawczych (m.in. Obserwatorium Astronomicznego na Suhorze).

(dowód: akta kontroli str.24-26; 491-527)

Ponadto Uczelnia otrzymała z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji dwie dotacje celowe na projekty edukacyjne, w łącznej wysokości 91,0 tys. zł i wykorzystane w wysokości 85,7 tys. zł (94,2%) oraz jedną dotację celową z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie na Festiwal Nauki w wysokości 60,0 tys. zł (wykorzystana w 100%). Dzięki dotacjom zrealizowano studia podyplomowe; studia w zakresie języka łemkowskiego oraz kolejną edycję Festiwalu Nauki w Krakowie.

Oprócz dotacji wymienionych wyżej Uczelnia otrzymała 13 dotacji celowych z innych źródeł na kwotę 3 778,8 tys. zł, z tego: pięć z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR) na projekty POWER – 683,8 tys. zł; jedną z Fundacji Russkij Mir – 163,0 tys. zł; jedną z Fundacji Aleksandra von Humboldta – 4,4 tys. zł; jedną z European Association of Schools of Social Work – 5,1 tys. zł; dwie z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji łącznie 2 582,4 tys. zł, z tego program Erasmus (2 140,7 tys. zł, wykorzystane w 100%) i projekt POWER (441,7 tys. zł; wykorzystana w wysokości 358,2 tys. zł, tj. 81,1%); jedną z Grodzkiego Urzędu Pracy – 34,4 tys. zł (wykorzystana w 100%); dwie z RPO WM projekt Małopolska Chmura Edukacyjna na łączną kwotę 305,6 tys. zł, z tego: Lider projektu 135,4 tys. zł (wykorzystane w 100%) oraz część zawodowa projektu 170,2 tys. zł (wykorzystane w 89,9%).

Z dotacji sfinansowano m.in.: zadania Centrum Kultury Języka Rosyjskiego; wyjazdy studentów na studia i praktyki, w tym studentów niepełnosprawnych, oraz wyjazdy pracowników uczelni do szkół wyższych, instytucji, przedsiębiorstw w innych krajach; organizowano kursy języka polskiego, historii kultury polskiej; podnoszono kompetencje pracowników Centrum Obsługi Informatycznego; organizowano i realizowano zajęcia dla uczniów gimnazjów i liceów krakowskich; rozwijano kształcenie zawodowe w powiatach małopolskich, tworzone i prowadzono szkolne punkty informacji i kariery w szkołach gminnych, przygotowywano materiały dydaktyczne, realizowano szkolenia i studia podyplomowe, warsztaty i zajęcia terenowe.

Łączna wysokość wszystkich dotacji (41) otrzymanych w 2017 r. z różnych źródeł wyniosła 140 193,4 tys. zł, z czego wykorzystano 139 942,1 tys. zł (99,1%).

W 2017 r. Uniwersytet otrzymał 27 grantów (do realizacji w latach 2014-2017) na łączną kwotę do wykorzystania w 2017 r. – 2 680,1 tys. zł, z tego z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) dwa granty na realizację projektów badawczych własnych w łącznej wysokości 691,7 tys. zł, z czego w 2017 r. – 94,3 tys. zł; wykorzystano 36,0 tys. zł (38,2%) oraz 25 grantów z Narodowego Centrum Nauki (NCN) (do realizacji w latach 2013-2017) na łączną kwotę do wykorzystania w 2017 r. – 2 585,8 tys. zł; wykorzystano 1 353 tys. zł (50,5%).

Z otrzymanych grantów sfinansowano m.in. publikacje ewaluacji wyników badań w wydawnictwach o międzynarodowym zasięgu; opracowanie monografii naukowej; publikacje wyników badań w polskich i zagranicznych czasopismach naukowych; opracowanie na podstawie przeprowadzonych badań i zebranych danych w ramach realizacji działania badawczego rozprawy habilitacyjnej, będącej podstawą do złożenia wniosku w przewodzie habilitacyjnym; edycję krytyczną pism Giovanniego Botera z 1589 r.

(dowód: akta kontroli str. 24-26)

2. Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia przez UP dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

2.1. Dotacja na działalność dydaktyczną

Opis stanu faktycznego

W 2017 r. MNiSW przekazało Uniwersytetowi dotację na działalność dydaktyczną w wysokości 110 101,9 tys. zł.

Z dotacji sfinansowano wydatki m.in. wynagrodzenia 77 636,8 tys. zł (70,5%), z czego koszty osobowe wynosiły 70 872,0 tys. zł oraz narzuty na wynagrodzenia – 13 768,2 tys. zł.

Na energię elektryczną wydatkowano 0,3 tys. zł; usługi obce – 1 756,8 tys. zł (1,6%); zakup materiałów i aparatury – 669,7 tys. zł (0,6%); podróże służbowe – 460,1 tys. zł (0,4%); świadczenia na rzecz pracowników – 3 673,4 tys. zł (3,3%); stypendia doktoranckie – 1 239,5 tys. zł (1,1%); remonty budynków dydaktycznych – 63,4 tys. zł; składki członkowskie – 20,6 tys. zł; ubezpieczenie uczelni – 8,7 tys. zł; ubezpieczenia samochodów – 12,6 tys. zł.

Ogółem koszty rodzajowe wyniosły 103 830,4 tys. zł. Dotacja została wykorzystana w 100%.

Dane stanowiące podstawę wyliczenia dotacji Uczelnia przekazała w sprawozdaniach: o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych i doktoranckich, doktorantach oraz zatrudnieniu w szkołach wyższych, instytutach naukowych i badawczych – wg stanu na 31 grudnia 2016 r. (S-12) – w dniu 17 stycznia 2017 r. oraz o studiach wyższych⁶, wg stanu na 30 listopada 2016 r. (S-10) – w dniu 30 grudnia 2016 r. I tak:

- przeciętna liczba zatrudnionych w 2016 r. – wynosiła 1 378;
- liczba uczestników stacjonarnych studiów doktoranckich wynosiła 445, w tym 13 cudzoziemców;
- liczba studentów, wraz z cudzoziemcami, wynosiła 14 149 osób, w tym stacjonarni – 9 760 osób (w tym 308 cudzoziemców) oraz niestacjonarni – 4 389 osoby (w tym 15 cudzoziemców).

(dowód: akta kontroli str. 24-26; 118-130; 316-324)

Liczba doktorantów studiów stacjonarnych – wg stanu na 31 grudnia 2016 r. – wynosiła 445 (w tym 13 cudzoziemców). Liczba doktorantów wg stanu na 30 listopada 2017 r. wynosiła 319, w tym 9 cudzoziemców.

Uczelnia nie kształciła doktorantów na studiach niestacjonarnych.

Uczelnia zatrudniała nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe – odpowiednio – w roku akademickim 2016/2017 oraz 2017/2018 – z tytułem i stopniem: profesora: 85 i 78; doktora habilitowanego: 228 i 270; doktora: 473 i 520 i magistra: 2 i 8. W roku akademickim 2017/2018 Uczelnia zatrudniała 3 osoby z II stopniem specjalizacji (na kierunku: Grafika).

Proporcje liczby nauczycieli akademickich do liczby studentów na danym kierunku wynosiły:

- w roku akademickim 2016/2017 – na wybranych kierunkach: Administracja: 1:69; Biologia: 1:9; Filologia polska: 1:10; Grafika: 1:17;
- w roku akademickim 2017/2018 – na wybranych kierunkach: Administracja: 1:51; Biologia – 1:4; Filologia polska – 1:7; Grafika – 1:14; Pedagogika – 1:17; Stosunki międzynarodowe – 1:10.

W roku akademickim 2016/2017, w dwóch przypadkach, tj. na kierunku „administracja” oraz „bezpieczeństwo wewnętrzne”, stosunek liczby nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe danego kierunku do liczby studentów na danym kierunku był większy niż wymagany rozporządzeniem MNiSW i wynosił – odpowiednio – 1:69 i 1:68 (przy wymaganych w obu przypadkach 1:60), bowiem liczba studentów na ww. kierunkach wynosiła 1 096 (administracja) i 1 015 (bezpieczeństwo wewnętrzne), przy liczbach nauczycieli akademickich na tych kierunkach, stanowiących minimum kadrowe (wg stanu na 1 października 2016 r.) wynosiła odpowiednio: 16 i 15.

(dowód: akta kontroli str. 136-154)

Kierownik Działu Nauczania i Współpracy z Oświatą następująco wyjaśniła przyczyny przekroczenia ww. proporcji: *wskazana w sprawozdaniu proporcja oparta była o dane studentów wpisanych na poszczególne kierunki. Po pierwszej sesji liczba studentów na kierunkach znacznie maleje, co jest wynikiem skreśleń z powodu braku postępów w nauce, lecz przede wszystkim rezygnacji ze studiów w czasie trwania pierwszego semestru. Od*

⁶ Termin wysłania dokumentu to 16 stycznia 2017 r., jednorazowe przekroczenie terminu spowodowane było koniecznością zaimplementowania przekazanej przez GUS metodologii przeliczania przeciętnej liczby zatrudnionych w 2016 r. do wewnątrzuczelnianego systemu płacowo-kadrowego, a w konsekwencji sprawdzenia danych pod kątem ich spójności z danymi w systemie POL-on.

roku akademickiego 2017/2018 obowiązuje nowy Regulamin studiów w UP, który wprowadził precyzyjne mechanizmy kontroli liczby studentów, m.in. poprzez obowiązkowy udział w zajęciach. Nowe zapisy Regulaminu studiów wprowadziły podstawę prawną umożliwiającą skreślenie studenta z powodu nieuczęszczania na zajęcia, co pozwoliło na systematyczne skreślenie studenta i doprowadziło do urealnienia proporcji liczby nauczycieli do liczby studentów już w momencie raportowania do MNiSW i GUS (stan na 30.11.danego roku).

(dowód: akta kontroli str. 1149)

Liczba studentów na kierunkach „administracja” oraz „bezpieczeństwo wewnętrzne” – w roku akademickim 2016/2017 – wg stanu na 15 kwietnia 2017 r. – wynosiła odpowiednio 699 i 577.

(dowód: akta kontroli str.150-154)

Liczba studentów i uczestników studiów doktoranckich wnoszących opłaty za kształcenie, wg stanu na 30 września 2016 r.⁷ wynosiła – odpowiednio – 5 054 i 1 osoba.

(dowód: akta kontroli str. 391-392)

Przeciętna liczba nauczycieli akademickich zatrudnionych w 2017 r. wynosiła 861,3 (liczba nauczycieli akademickich wg stanu na 31 grudnia 2016 r. – 996). Liczba nauczycieli, dla których Uczelnia jest podstawowym miejscem pracy wśród pełnozatrudnionych, wynosiła 982 na dzień 31 grudnia 2016 r., wśród niepełnozatrudnionych – 5,3. Liczba nauczycieli, dla których Uczelnia była podstawowym miejscem pracy, wynosiła 982 osoby.

Wg stanu na 31 grudnia 2016 r. liczba nauczycieli akademickich będących cudzoziemcami wynosiła 33 osoby.

W 2017 r. stypendia ministra za wybitne osiągnięcia otrzymało dwoje nauczycieli akademickich na łączną kwotę 69 000 zł.

Liczba absolwentów określonego kierunku i profilu kształcenia bez egzaminu dyplomowego – na 30 listopada 2017 r. wynosiła – odpowiednio – 360 studia stacjonarne i 349 – niestacjonarne. Liczba nauczycieli, którzy w 2017 r. uzyskali stopień naukowy, wynosiła 18, z tego tytuł doktora habilitowanego – 12 osób oraz doktora – 18.

Liczba nadanych w 2017 r. tytułów zawodowych i stopni naukowych wynosiła:

- tytuł zawodowy licencjata, inżyniera i magistra – 4 654 osoby;
- stopień naukowy doktora – 40 osób, w tym poza studiami 11 osób; w trakcie studiów 29 osób, w tym jeden cudzoziemiec.

(dowód: akta kontroli str. 116-117; 118-130; 136-138; 251-280; 379)

Przeciętne wynagrodzenie zasadnicze wg grup pracowniczych wynosiło:

- profesor zwyczajny – 7,7 tys. zł;
- profesor nadzwyczajny posiadający tytuł naukowy profesora albo tytuł profesora sztuki, profesor wizytujący posiadający tytuł naukowy profesora albo tytuł profesora sztuki – 7,1 tys. zł;
- profesor nadzwyczajny posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora albo stopień doktora habilitowanego sztuki lub doktora sztuki, profesor wizytujący posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego lub doktora albo stopień doktora habilitowanego sztuki lub doktora sztuki – 5,7 tys. zł;
- docent, adiunkt posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego albo stopień doktora habilitowanego sztuki – 5,4 tys. zł;
- adiunkt posiadający stopień naukowy doktora albo stopień doktora sztuki, starszy wykładowca posiadający stopień naukowy doktora albo stopień naukowy doktora sztuki – 4,2 tys. zł;
- starszy wykładowca nieposiadający stopnia naukowego albo stopnia doktora sztuki – 3,3 tys. zł;
- asystent – 2,8 tys. zł;
- wykładowca, lektor, instruktor – 2,6 tys. zł;

⁷ Uczelnia, zgodnie z ustawą, raportuje przedmiotowe liczby wg stanu na 30 września danego roku w systemie POL-on oraz innych sprawozdaniach i nie posiada danych na 31 grudnia. Oświadczono, że liczby te są ruchome w każdym z miesięcy roku akademickiego.

- dyplomowani bibliotekarze oraz dyplomowani pracownicy dokumentacji i informacji naukowej – 3,9 tys. zł;
- pracownicy niebędący nauczycielami akademickimi – 2,5 tys. zł.

Przeciętna wysokość dodatku stażowego wynosiła od 116 zł (asystenci) do 1,2 tys. zł (profesor zwyczajny).

Przeciętna wysokość dodatku funkcyjnego wynosiła od 51 zł (asystenci) do 557 zł (profesor zwyczajny). Dodatków specjalnych nie wypłacano.

Przeciętne wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe wynosiło: 5,1 tys. – profesorowie zwyczajni (liczba godzin w roku 3 885); 3,0 tys. zł – profesorowie nadzwyczajni posiadający tytuł naukowy profesora [...] (liczba godzin 188); 4,2 tys. – profesorowie nadzwyczajni posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego [...] (liczba godzin w roku 13 456); 3,3 tys. zł – docent, adiunkt posiadający stopień naukowy doktora habilitowanego [...] (1 687 godzin); 3,4 tys. zł – adiunkt posiadający stopień naukowy doktora [...] (35 394 godziny nadwymiarowe); 4,6 tys. zł – starszy wykładowca nieposiadający stopnia naukowego [...] (2 149 godzin); 1,2 tys. zł – asystent (8 362 godziny); wykładowca, lektor, instruktor 1,7 tys. zł (4 355 godzin).

(dowód: akta kontroli str. 393-394)

Zakres obowiązków nauczycieli akademickich, zatrudnionych w Uniwersytecie wynikał z zarządzenia rektora w sprawie obowiązków nauczyciela akademickiego Uczelni⁸, zgodnie z którym czas pracy nauczyciela akademickiego określony jest zakresem jego obowiązków dydaktycznych, naukowych i organizacyjnych, a pracownicy naukowo-dydaktyczni zobowiązani są do wykonywania obowiązków naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych. Do obowiązków nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego należało również kształcenie kadry naukowej. Zarządzenie stanowiło, że w zakresie pracy naukowej (artystycznej) pracownicy byli zobowiązani do prowadzenia badań naukowych i prac rozwojowych, a w szczególności osiągania dzięki pracy badawczej (artystycznej) kolejnych stopni i tytułów naukowych w wymaganych ustawowo terminowo terminach i stałego pogłębiania wiedzy z uprawnionej dziedziny nauki (sztuki), jej doskonalenia i uaktualniania.

Zasady obliczania godzin dydaktycznych regulowało zarządzenia rektora w sprawie obsady zajęć dydaktycznych⁹, natomiast roczny wymiar zajęć dydaktycznych dla pracowników naukowo-dydaktycznych i dydaktycznych – uchwałą senatu w sprawie obowiązującego pensum¹⁰. Zasady wynagradzania za godziny nadwymiarowe, przyznawania godzin obliczeniowych niezaliczanych do pensum oraz finansowania kosztów procesu dydaktycznego regulowało stosowne zarządzenia rektora UP¹¹.

(dowód: akta kontroli str. 192-211; 242-250)

Uczelnia prowadziła ewidencję czasu pracy nauczycieli akademickich.

Kierownik Działu Nauczania i Współpracy z Oświatą następująco wyjaśniła sposób ewidencjonowania czasu pracy nauczycieli akademickich: *Senat Uczelni określa na podstawie uchwały roczny wymiar zajęć dydaktycznych dla poszczególnych stanowisk (zgodnie z art. 130 ust. 3 Ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym). Jest to tzw. pensum. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych koniecznością realizacji programu kształcenia, nauczyciel akademicki może mieć przydzielone godziny nadwymiarowe. Rola Działu Nauczania i Współpracy z Oświatą (DNWO) w zakresie ewidencjonowania czasu pracy nauczyciela akademickiego dotyczy planowania i wykonywania zajęć dydaktycznych w ramach pensum i ponad obowiązujący wymiar. Zajęcia dydaktyczne przydziela pracownikowi kierownik jednostki naukowo-dydaktycznej. Zbiorcze zestawienie*

⁸ Zarządzenie Nr R/Z.0201-25/2011 Rektora UP im. KEN w Krakowie w sprawie obowiązków nauczyciela akademickiego Uczelni.

⁹ Zarządzenie Nr R/Z.0201-24/2013 Rektora UP z dnia 18 lipca 2013 r. w sprawie obsady zajęć dydaktycznych wraz z aneksem z dnia 29 grudnia 2015 r. oraz

¹⁰ Uchwała Nr 3/28.09.2012 Senatu UP im. KEN z dnia 28 września 2012 r. w sprawie obowiązującego wymiaru

¹¹ Zarządzenie Nr R 9/2009 Rektora UP im. KEN z dnia 29 kwietnia 2009 r. w sprawie godzin obliczeniowych nadwymiarowych oraz Zarządzenie Nr R/Z.0201-36/2011 Rektora UP im. KEN z dnia 3 października 2011 r. w sprawie wynagradzania za godziny nadwymiarowe, przyznawania godzin obliczeniowych niezaliczanych do pensum oraz finansowania kosztów procesu dydaktycznego.

przydzielonych pracownikom godzin (plan obciążenia dydaktycznego na dany rok akademicki) przekazywany jest w październiku do DNWO wraz z kopiami kart indywidualnego przydziału zajęć. Karty sporządzane są osobno dla każdej formy studiów i podpisywane są przez pracownika oraz kierownika danej jednostki. W czasie roku akademickiego do DNWO przekazywane są ewentualne korekty kart (gdy zmniejszy się lub zwiększy wymiar zajęć dydaktycznych). Po zakończeniu I semestru jednostki naukowo-dydaktyczne składają skorygowany zbiorczy plan obciążeń dydaktycznych (odzwierciedlający ruch kadrowy i studencki – zmiany jakie nastąpiły w stosunku do października). Po zakończeniu roku akademickiego jednostka składa sprawozdanie z wykonania planu obciążeń – czerwiec. Wówczas w DNWO następuje rozliczenie wykonanych godzin zajęć dydaktycznych i ewentualnie przygotowywane jest zlecenie wypłaty dla osób, które wykonywały zajęcia dydaktyczne w ramach godzin ponadwymiarowych. Wszystkie w/w dokumenty (w szczególności sprawozdanie z wykonania godzin dydaktycznych) mają być sporządzane zgodnie ze stanem faktycznym (przydzielonymi i rzeczywiście wykonanymi godzinami) co potwierdza swoim podpisem kierownik jednostki naukowo-dydaktycznej.

(dowód: akta kontroli str. 440-490)

Roczny wymiar zajęć dydaktycznych został określony w następujący sposób¹²:

- dla pracowników naukowo-dydaktycznych: profesor zwyczajny, profesor nadzwyczajny, adiunkt dr hab. – 210 godzin, adiunkt – dr, asystent – 240 godzin,
- dla pracowników dydaktycznych: starszy wykładowca, wykładowca (dr, mgr) – 360 godzin, lektor, instruktor – 540 godzin.

Ustalony przez Senat UP roczny wymiar zajęć dydaktycznych nie przekroczył rocznego wymiaru zajęć dydaktycznych określonego w art. 130 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

(dowód: akta kontroli str. 409)

Zasady obliczania godzin dydaktycznych zostały ustalone w uchwałach Senatu UP w sprawach obowiązków nauczyciela akademickiego¹³, wykonywania pensum poza uczelnią¹⁴, niedoborów w pensum dydaktycznym¹⁵, określenia szczegółowych zasad ustalania i wyliczania wynagrodzenia pracowników UP za prace będące przedmiotem praw autorskich wykonywane w ramach stosunku pracy¹⁶ oraz zarządzeniu Rektora UP w sprawie obsady zajęć dydaktycznych¹⁷. Kierownicy jednostek naukowo-dydaktycznych zostali zobowiązani do przydzielania zajęć dydaktycznych w taki sposób, aby w ramach tej samej jednostki nie występowały równocześnie niedobory pensum i godziny ponadwymiarowe. Pracownik naukowo-dydaktyczny, który ma niedobory w rocznym wymiarze pensum może zostać zobowiązany przez rektora, w porozumieniu z dziekanem, do prowadzenia zajęć dydaktycznych w innej niż macierzysta jednostce w ramach swojego pensum dydaktycznego.

(dowód: akta kontroli str. 243-249; 397-432)

Senat UP ustalił¹⁸ procentowy podział obowiązków dydaktycznych, badawczych i organizacyjnych nauczycieli akademickich zatrudnionych w UP w Krakowie w następujących proporcjach dla pracowników naukowo-dydaktycznych – obowiązki dydaktyczne i organizacyjne – 50%, obowiązki badawcze – 50%. Pracownikowi zaangażowanemu w działalność badawczą rektor na wniosek dziekana wydziału może na

¹² Uchwała Nr 3/28.09.2012 Senatu UP im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 28 września 2012 r. w sprawie obowiązującego wymiaru pensum.

¹³ Uchwała Nr 5/21.03.2011 Senatu UP im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 21 marca 2011 r. w sprawie obowiązków nauczyciela akademickiego Uczelni.

¹⁴ Uchwała Nr 1/22.06.2009 Senatu UP im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 22 czerwca 2009 r. w sprawie wykonywania pensum poza Uczelnią.

¹⁵ Uchwała Nr 7/22.06.2009 Senatu UP im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 22 czerwca 2009 r. w sprawie niedoborów w pensum dydaktycznym.

¹⁶ Uchwała Nr 4/17.11.2014 Senatu UP im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 17 listopada 2014 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ustalania i wyliczania wynagrodzenia pracowników Uniwersytetu Pedagogicznego za prace będące przedmiotem praw autorskich wykonywane w ramach stosunku pracy.

¹⁷ Zarządzenie nr R/Z.0201-24/2013 Rektora UP im. Komisji Edukacji Narodowej z dnia 18 lipca 2013 r. w sprawie obsady zajęć dydaktycznych.

¹⁸ Uchwała Senatu nr 5/18.04.2016 Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 18 kwietnia 2016 r. w sprawie procentowego podziału obowiązków dydaktycznych

czas realizacji projektu zmniejszyć procentowy udział obowiązków dydaktycznych obniżając pensum dydaktyczne do maksymalnie połowy wymiaru, a zwiększając procentowy udział obowiązków badawczych. W przypadku powierzenia nauczycielowi akademickiemu ważnych zadań takich jak pełnienie funkcji rektora, prorektora, dyrektora jednostki międzyuczelnianej mającej siedzibę w Uczelni, dziekana, kierownika jednostki międzywydziałowej, prodziekana, kierownika jednostki naukowo-dydaktycznej wydziału realizującego kierunek studiów, mógł on uzyskać zniżkę pensum do 1/3, 1/4 lub 1/5. Nauczycielom akademickim powierzano prowadzenia zajęć w wymiarze przekraczającym liczbę godzin ponadwymiarowych, o której mowa w art. 131 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Powierzenie nauczycielowi zajęć w godzinach ponadwymiarowych mogło nastąpić tylko w przypadku, gdy pozostali nauczyciele akademicy zatrudnieni w danej jednostce mają wypełnione pensum dydaktyczne oraz tylko w wypadku, gdy w ramach Uczelni nie ma pracownika, który mógłby prowadzić zajęcia z danego kursu w ramach obowiązującego pensum.

(dowód: akta kontroli str. 397-432; 244-250; 553)

Analiza 23¹⁹ umów o pracę nauczycieli akademickich²⁰ wykazała, że:

- miesięczne wynagrodzenie zasadnicze składało się z wynagrodzenia za wykonywanie prac o charakterze twórczym (90% stawki wynagrodzenia zasadniczego) i za prace organizacyjne (10%);
- przysługujące nauczycielom stawki miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego nie były niższe niż minimalne stawki określone w załączniku nr 1 rozporządzenia w sprawie warunków wynagradzania za pracę dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej²¹;
- we wszystkich przypadkach został udokumentowany przydział godzin dydaktycznych dla pracownika oraz rozliczenie wykonanych godzin dydaktycznych;
- wymiar pensum dydaktycznego badanych pracowników odpowiadał rocznemu wymiarowi pensum dla poszczególnych stanowisk określonemu w uchwale Senatu Nr 3/28.09.2012, przy czym dwóm pracownikom obniżono pensum jednemu o 50% z powodu prowadzenia badań naukowych, a drugiemu o 30 godzin w związku z dodatkowymi pracami prowadzonymi w Instytucie;
- 18 z 23 objętych badaniem pracowników prowadziło zajęcia dydaktyczne w godzinach ponadwymiarowych, w tym 11 nauczycieli w liczbie godzin przekraczającej wymiar określony w art. 131 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, tj. odpowiednio powyżej 1/4 lub 1/2 liczby godzin ich obowiązkowego pensum dydaktycznego, i stosownie do art. 131 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym wyrazili oni pisemną zgodę na ich prowadzenie; liczba godzin ponadwymiarowych wynosiła od 10 do 823;
- wypłacona stawka za godziny ponadwymiarowe za rok akademicki 2016/2017 odpowiadała stawce wynikającej z zarządzenia nr R/Z.0201-17/2016²² i nie przekraczała wymiaru stawki określonego w § 5 rozporządzenia z 11 grudnia 2013 r.²³;
- czterem nauczycielom przyznano dodatek funkcyjny zgodnie z § 14 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków wynagradzania za pracę dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej;
- czterem nauczycielom przyznano dodatkowe wynagrodzenie na podstawie § 8 rozporządzenia w sprawie warunków wynagradzania za pracę dla pracowników

¹⁹ Do próby wzięto po jednym losowo wybranym pracowniku z każdego z 23 instytutów utworzonych w ramach 7 wydziałów.

²⁰ Badaniem objęto wynagrodzenia 23 nauczycieli akademickich, w tym: trzech profesorów zwyczajnych, trzech profesorów nadzwyczajnych, czterech adiunktów z tytułem dr hab., siedmiu adiunktów z tytułem doktora, dwóch asystentów z tytułem doktora i czterech asystentów z tytułem magistra.

²¹ Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej (Dz. U. poz. 2063).

²² Zarządzenie Nr R/Z.0201-17-17/2016 Rektora UP im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 12 września 2016 r. w sprawie wysokości minimalnych i maksymalnych stawek wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe na wszystkich formach kształcenia w roku akademickim 2016/17.

²³ Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie warunków wynagradzania za pracę i przyznawania innych świadczeń związanych z pracą dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej.

zatrudnionych w uczelni publicznej, a kwoty wynagrodzeń nie przekroczyły stawek, o których mowa w §§ 9-11 tego rozporządzenia;

- żadnemu z objętych badaniem nauczycielowi nie przyznawano dodatku specjalnego, o którym mowa w § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków wynagradzania za pracę dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej;
- uczelnia nie przyznawała i nie wypłacała dodatkowego wynagrodzenia ze środków pozabudżetowych lub pochodzących z innych źródeł (§ 26 ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków wynagradzania za pracę dla pracowników zatrudnionych w uczelni publicznej).

(dowód: akta kontroli str. 192-211; 242-250; 225-230; 242-250; 312-315; 330-378; 393-394; 440-490; 553)

Zgodnie z obowiązującą Polityką rachunkowości²⁴ Uczelnia zaliczała do okresu bieżącego i ewidencjonowała na kontach zespołu 4 „koszty według rodzajów i ich rozliczenie” oraz na kontach zespołu 5 „koszty według typów działalności i ich rozliczenie”. Koszty pośrednie w ramach działalności dydaktycznej rozliczano na koniec roku obrotowego na koszty kształcenia na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych i koszty pozostałe odpowiednio do liczby studentów. Koszty bezpośrednie działalności dydaktycznej, w tym koszty wynagrodzeń, których na bieżąco nie można zakwalifikować do kosztów stacjonarnych, niestacjonarnych lub pozostałej działalności dydaktycznej rozliczano na koniec roku obrotowego odpowiednio do liczby godzin dydaktycznych zrealizowanych w ramach studiów stacjonarnych, niestacjonarnych lub pozostałej działalności dydaktycznej w roku akademickim, którego zakończenia przypada na rok obrotowy.

(dowód: akta kontroli str. 27-100)

W sprawozdaniach z wykonania planu rzeczowo-finansowego za 2015-2016 i 2017 stwierdzono następujące różnice w strukturze przychodów i kosztów:

- przychody ogółem z działalności dydaktycznej – pozostałe – środki pochodzące ze źródeł zagranicznych oraz współfinansowanie krajowe (poz. 09): 2015 r. – 4 689,3 tys. zł; 2017 r. – 2 599,8 tys. zł; różnica 44,6%. Różnica ta – jak wyjaśniła Kwestor UCZELNI – wynikała z faktu, iż *Uczelnia realizowała dydaktyczne projekty współfinansowane ze środków UE, których końcowa faza realizacji (schyłkowa) przypadła na rok 2017 [...]*;
- przychody ogółem z działalności badawczej – środki na realizację programów lub przedsięwzięć określonych przez ministra właściwego do spraw nauki (poz. 16): 2015 r. 636,3 tys. zł; 2017 r. – 39 tys. zł; różnica 93,9%. Różnica ta – zgodnie z wyjaśnieniami Kwestor Uniwersytetu – wynikała z faktu, że w 2015 r. realizowane były ze środków ministra trzy duże projekty badawcze na przeszło 600 tys. zł [...] Na rok 2017 przypadł już koniec tylko jednego z nich, podczas gdy kolejny, na finansowanie którego uzyskano środki, nie został jeszcze rozpoczęty, aczkolwiek jest to grant o niewielkiej wartości (58,3 tys. zł);
- przychody ogółem z działalności badawczej – pozostałe – środki pochodzące ze źródeł zagranicznych oraz współfinansowanie krajowe (poz. 18): 2015 r. – 195,7 tys. zł, 2017 r. – 1,5 tys. zł; różnica 99,2%. Jak wyjaśniła Kwestor Uczelni, na pozycję tę główny wpływ wywierał duży grant realizowany ze środków programu POMOST (tzw. granty powrotowe) przez Instytut Techniki. Pozostałe jednostki naukowo-dydaktycznej realizowały różne przedsięwzięcia na niewielką skalę. W roku 2017 były to już tylko przychody przebiegowane proporcjonalnie do wysokości kosztu amortyzacji w/w grantu, podczas gdy inne jednostki nie realizowały już żadnych przedsięwzięć;
- pozostałe przychody operacyjne (poz. 23): 2015 r. – 4 994,1 tys. zł, 2017 r. – 887,7 tys. zł; różnica 82,2%. Kwestor Uniwersytetu wyjaśniła, że na pozycję tę w 2015 r. duży wpływ miały tzw. kwoty zatrzymane na pokrycie odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych sfinansowanych z dotacji

²⁴ Zarządzenie Nr R/Z.0201-43/2013 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie aktualizacji zasad (polityki) rachunkowości dla Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, ze zmianą; Aneks z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie zmian w zasadach (polityce) rachunkowości (dot. funduszy uczelni, w tym fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów)

celowych, a także otrzymanych nieodpłatnie z innych źródeł. Ponieważ kosztowo znajdowały one odzwierciedlenie w działalności operacyjnej, istniała niewspółmierność przychodów i kosztów, co zostało na zleceni biegłego wyeliminowane (tj. przeniesione również po stronie przychodowej do działalności operacyjnej) od roku 2016.

(dowód: akta kontroli str. 433-439)

Sprawozdanie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym szkół wyższych za rok 2016²⁵ zostało przesłane do MNiSW w dniu 30 marca 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 124-128)

Uczelnia nie wskazała kosztów kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych I i II stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich w cyklu kształcenia zakończonym w 2017 r. Kwestor Uczelni złożyła następujące wyjaśnienia dotyczące przyczyn niemożności obliczenia kosztów kształcenia: „rok jest niezamknięty, więc dane księgowe są niestabilne; do obliczenia kosztów kształcenia należy ustalić współczynniki jakie będą stosowane do rozdziału kosztów pośrednich na poszczególnych rodzajach studiów w poszczególnych Instytutach; w decydującej wielkości są to dane dydaktyczne (ilość godzin, liczba studentów/doktorantów/słuchaczy); mając zamknięty rok, przeksięgowane wszystkie niezbędne koszty są na właściwe jednostki (w szczególności po uzgodnieniach z Sekcją Płac, Działem Nauczania), dane dydaktyczne, do obliczania kosztu przystępuje się w Kwesturze. Cały proces jest niesłychanie czasochłonny dla wszystkich jednostek (minimum 3-4 tygodnie). Dzięki niemu uzyskujemy koszt kształcenia w poszczególnych Instytutach na poszczególnych rodzajach studiów (stacjonarne, niestacjonarne, podyplomowe, doktoranckie). Koszty kształcenia są obliczane corocznie. Są podstawą do ustalenia odpłatności za studia. Są podstawą do podejmowania przez Władze Uczelni decyzji co do racjonalności prowadzenia poszczególnych kierunków. Cały proces przeprowadzany jest już po okresie sprawozdawczym, tj. po zamknięciu roku i zrobieniu sprawozdania finansowego (z uwagi na swoją czasochłonność). Prace rozpoczynają się nad nim już w kwietniu tak, aby był czas na zaproponowanie, uzgodnienie i weryfikację z jednostkami naukowo-dydaktycznymi wysokości odpłatności za studia, zanim ukaże się stosowane zarządzenie rektora w tym zakresie²⁶.

(dowód: akta kontroli str. 316-324)

Uczelnia przedłożyła koszty kształcenia za 2016 r. na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych, doktoranckich i podyplomowych, obliczone na podstawie kosztów. I tak, średni koszt kształcenia studenta wynosił odpowiednio: studia stacjonarne – 11,0 tys. zł; studia niestacjonarne – 3,7 tys. zł; studia doktoranckie – 54 tys. zł oraz studia podyplomowe – 3,3 tys. zł. Obliczenia ww. kosztów kształcenia dokonano na podstawie poniesionych w 2016 r. kosztów m.in. na: wynagrodzenia osobowe, wynagrodzenia z tytułu umów o dzieło, inne koszty rodzajowe (bez wynagrodzeń i pochodnych) oraz wszystkie inne koszty obliczone wg wskaźnika, z uwzględnieniem liczby studentów danego wydziału/instytutu.

(dowód: akta kontroli str. 436-439)

Plan rzeczowo-finansowy na 2017 r. został sporządzony i zatwierdzony przez Senat Uniwersytetu 20 czerwca 2017 r.²⁷, a następnie wysłany do MSWiN w dniu 6 lipca 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 281-288; 296-297; 308)

MNiSW poinformowało Uczelnię o określeniu wysokości dotacji podmiotowych na 2017 r. na działalność dydaktyczną „podstawową” – na zadania związane z kształceniem studentów studiów stacjonarnych, kształceniem uczestników studiów doktoranckich, kształceniem kadr naukowych oraz utrzymanie Uczelni (w tym remonty), w wysokości 102 904,3 tys. zł oraz na zadania związane ze stwarzaniem studentom i doktorantom, będącym osobami niepełnosprawnymi warunków do pełnego udziału w procesie kształcenia w wysokości 489,6 tys. zł – pismem z dnia 10 kwietnia 2017 r.

²⁵ Sprawozdanie F-01/s.

²⁶ Przedłożono koszty kształcenia na poszczególnych rodzajach studiów, obliczony na podstawie kosztów za 2016 r. – godz.

²⁷ Uchwała Nr 4/26.06.2017 Senatu UP im. KEN w Krakowie z dnia 26 czerwca 2017 r. w sprawie przyjęcia planu rzeczowo-finansowego na 2017 r.

Wysokość dotacji „podstawowej” została zwiększona o kwotę 7 197,6 tys. zł, o czym MNiSW informowało pismami z 30 października 2017 r. Łączna wysokość otrzymanej dotacji na działalność dydaktyczną „podstawową” wyniosła w 2017 r. 110 101,9 tys. zł.
(dowód: akta kontroli str. 101-108; 109-115)

Sprawozdanie z działalności UP za 2016 r. zostało zatwierdzone przez Senat Uczelni w dniu 26 czerwca 2017 r.²⁸ i przekazanie do MSWiN w dniu 29.06.2017 r.²⁹

Zrealizowane wydatki były zgodne z określonym w planie po zmianach. Nie wystąpiły przypadki poniesienia kosztów wyższych niż zaplanowane.

Sprawozdanie F-01 o przychodach, kosztach i wyniku finansowym Uczelnia przekazała w dniu 30 marca 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 287-288; 298-308)

2.2. Dotacja na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów

Opis stanu
faktycznego

Dane niezbędne do obliczenia dotacji na rok 2017 r. (sprawozdania S-10 i S-11), tj. – odpowiednio – sprawozdanie o studiach wyższych wg stanu na 30 listopada 2016 r. oraz sprawozdanie o pomocy materialnej i socjalnej dla studentów i doktorantów – przekazano do MNiSW w dniu 30 grudnia 2016 r., zgodnie z wymaganym terminem.

Dane zawarte sprawozdaniu S-12 o stypendiach naukowych, studiach podyplomowych i doktoranckich, doktoratach oraz zatrudnieniu w szkołach wyższych, instytucjach naukowych i badawczych – wg stanu na 31 grudnia 2016 r. przekazano do MNiSW w dniu 17 stycznia 2017 r.

Sprawozdanie o pomocy materialnej i socjalnej dla studentów i doktorantów w 2016 r.(S-11) przekazano 19 grudnia 2016 r.

Kwota planu dotacji podmiotowej na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów na 2017 r. określona przez MNiSW została przekazana Uczelni w dniu 30 marca 2017 r. Wysokość dotacji wynosiła 18 461,0 tys. zł. Dotacja została zwiększona o kwotę 243 tys. zł, o czym MNiSW poinformowało Uczelnię w dniu 4 grudnia 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 24-26; 109-115; 118-130; 316-324)

Liczba studentów, którzy w 2017 r. otrzymali stypendia z funduszu pomocy materialnej wyniosła łącznie 3000 osób, w tym 2 897 studentów i 103 doktorantów, z tego:

- tylko stypendia socjalne 1952 (w tym 1934 – studenci i 18 doktoranci);
- tylko stypendium rektora dla najlepszych studentów – 637 (w tym studenci 577 i 60 doktoranci);
- tylko stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych – 146 (w tym 138 studenci i 8 doktoranci);
- stypendium socjalne i stypendium rektora dla najlepszych studentów (jednocześnie) 182 (w tym 175 studenci i 7 doktoranci);
- stypendium socjalne i specjalne dla osoby niepełnosprawnej (jednocześnie) – 67 (w tym 65 studenci i 2 doktoranci);
- stypendium rektora dla najlepszego studenta i stypendium specjalne (jednocześnie) – 13 (w tym 7 studenci i 6 doktoranci);
- stypendium socjalne, rektora i specjalne (jednocześnie) – trzy – (jeden student i dwóch doktorantów).

Ponadto Uczelnia wypłaciła 85 zapomóg, w tym 79 studentom oraz 6 doktorantom.

Analiza dokumentacji 20 wniosków o zapomogę wykazała, że były one wypłacane z powodu m.in. nagłej śmierci rodzica/rodziców, poważnych lub przewlekłych chorób studentów lub

²⁸ Uchwała NR 2/26.06.2017 roku Senatu Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie z dnia 26 czerwca 2017 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Uczelni za 216 r.

²⁹ Przekazanie w systemie POL-on.

rodziców, pożar domu, wypadek samochodowy. Wysokość wypłaconych zapomóg wynosiła od 300 zł do 2000 zł.

Zgodnie z Regulaminem ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów UP³⁰ zapomoga stanowi formę bezzwrotnej pomocy finansowej, wypłacaną studentowi lub doktorantowi, który z przyczyn losowych, należycie udokumentowanych, znalazł się przejściowo znalazł się w trudnej sytuacji materialnej.

Zgodnie Regulaminem stypendia socjalne i zapomogi przyznaje dziekan, na wniosek zainteresowanego studenta, złożony w Dziale Rekrutacji i Spraw Studenckich, natomiast stypendium socjalne dla osób niepełnosprawnych przyznaje dziekan na wniosek studenta złożony w Biurze ds. Osób Niepełnosprawnych.

Stypendia rektora dla najlepszych studentów przyznaje rektor Uczelni na wniosek studenta złożony w Dziale Rekrutacji i Spraw Studenckich.

Zgodnie z powołanym wyżej Regulaminem, od decyzji podjętej w ww. trybie przysługiwało studentom prawo odwołania do Rektora za pośrednictwem Dziekana (stypendia socjalne i stypendia specjalne), natomiast od decyzji rektora w sprawie stypendium dla najlepszych studentów przysługiwało prawo złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Wysokość ustalonego w uczelni dochodu uprawniającego do otrzymania stypendium socjalnego, zarówno przez studentów, jak i doktorantów, obowiązująca w dniu 30 listopada 2016 r., wynosiła 950 zł.

Wysokość stypendiów wypłaconych w 2017 r. studentom – wg Informacji na temat pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w 2017 r. wynosiła:

- socjalne, bez zwiększenia z tytułu zakwaterowania – od 500 zł do 800 zł;
- socjalne, zwiększone z tytułu zakwaterowania – od 850 do 1150 zł;
- specjalne dla osób niepełnosprawnych – od 400 do 1 200 zł;
- rektora dla najlepszych studentów – od 350 do 1 050 zł.

Wysokość stypendiów wypłaconych doktorantom wynosiła:

- socjalne, bez zwiększenia z tytułu zakwaterowania – 600 zł;
- socjalne, zwiększone z tytułu zakwaterowania – 800 zł;
- specjalne dla osób niepełnosprawnych – od 400 do 1 400 zł;
- rektora dla najlepszych doktorantów – 1 400 zł.

(dowód: akta kontroli str. 212-218; 528-552)

Analiza 80 wniosków o udzielenie pomocy z każdej wymienionych form wykazała, że przyznawane były zgodnie z powołanym Regulaminem.

Wszystkie stypendia wypłacono na podstawie decyzji wydanych na rok akademicki 2016/2017. Do wniosków dołączone były wymagane dokumenty, m.in. orzeczenie o niepełnosprawności oraz o dochodach.

Zgodnie z Regulaminem przyznawania stypendiów dla najlepszych doktorantów³¹ przedmiotowe stypendium mógł otrzymać doktorant, który:

- na pierwszym roku studiów doktoranckich osiągnął bardzo dobre wyniki w postępowaniu rekrutacyjnym;
- na drugim i kolejnych latach studiów doktoranckich – w roku akademickim poprzedzającym przyznanie stypendium – spełnił łącznie następujące warunki: uzyskał bardzo dobre lub dobre wyniki z egzaminów objętych programem studiów doktoranckich; wykazał się postępami w pracy naukowej i przygotowaniu rozprawy doktorskiej oraz wykazał się szczególnym zaangażowaniem w pracy dydaktycznej, działalności naukowo-dydaktycznej i artystycznej.

³⁰ Zarządzenie Nr R/Z.0201-25/2015 Rektora UP im. KEN z dnia 30 września 2015 r. w sprawie Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

³¹ Zarządzenie Nr R/Z.0201-26/2015 Rektora Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN z dnia 30 września 2015 r. w sprawie Regulaminu ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla doktorantów UP im. KEN w Krakowie.

Za wybitne osiągnięcia Minister przyznał 14 jednorazowych stypendiów na lata akademickie 2016/2017 oraz 2017/2018 (złożono 35 wniosków). Wysokość stypendium wynosiła: 15 tys. zł w przypadku studentów oraz 25 tys. zł – w przypadku doktorantów, na łączną kwotę 155,0 tys. zł.

W ramach dotacji dofinansowywano remonty domów i stołówek studenckich na kwotę 414,3 tys. zł.

Dotacja na pomoc materialną dla studentów i doktorantów wykorzystana została w 100%.
(dowód: akta kontroli str. 24-26; 118-120; 21-221; 222-224; 155-156; 157-191; 239-241; 309-311; 316-324; 327-329; 491-527; 529-533)

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK³² kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Krakowie.

W związku z niesformulowaniem uwag i wniosków pokontrolnych Najwyższa Izba Kontroli nie oczekuje odpowiedzi na niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Kraków, 16 marca 2018 r.

Kontroler

Barbara Madejska
Główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

z up.

Jan Kosiniak
Wicedyrektor

³² Dz.U. 2017, poz. 524.